

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

TRỊNH VĂN TUẤN

**NGHIÊN CỨU MỘT SỐ CHỈ TIÊU SINH SẢN,
BỆNH Ở CƠ QUAN SINH DỤC VÀ THỬ
NGHIỆM PHÁC ĐỒ ĐIỀU TRỊ TRÊN ĐÀN
LỢN NÁI NGOẠI TẠI HUYỆN THANH BA,
TỈNH PHÚ THỌ**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THÚ Y

Thái Nguyên, năm 2015

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

TRỊNH VĂN TUẤN

**NGHIÊN CỨU MỘT SỐ CHỈ TIÊU SINH SẢN,
BỆNH Ở CƠ QUAN SINH DỤC VÀ THỬ
NGHIỆM PHÁC ĐỒ ĐIỀU TRỊ TRÊN ĐÀN
LỢN NÁI NGOẠI TẠI HUYỆN THANH BA,
TỈNH PHÚ THỌ**

Chuyên ngành: Thú y

Mã số : 60 64 01 01

LUẬN VĂN THẠC SĨ THÚ Y

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Hùng Nguyệt

Thái Nguyên, năm 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa hề được công bố trong bất cứ công trình nghiên cứu nào.

Tôi xin cam đoan mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Trịnh Văn Tuấn

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt quá trình học tập và thực hiện đề tài tốt nghiệp, ngoài sự nỗ lực của bản thân tôi còn nhận được rất nhiều sự giúp đỡ của tập thể và cá nhân trong và ngoài trường.

Tôi xin chân thành cảm ơn Trường Đại Học Nông Lâm Thái Nguyên, Khoa Chăn Nuôi – Thú Y, Khoa Nông Lâm Ngư Trường Đại Học Hùng Vương cùng các thầy, cô giáo đặc biệt là thầy giáo TS. Nguyễn Hùng Nguyệt đã hướng dẫn và tạo mọi điều kiện thuận lợi, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Xin trân trọng cảm ơn ban lãnh đạo chi cục thú y tỉnh Phú Thọ, trạm thú y huyện Thanh Ba, trạm khuyến nông huyện Thanh Ba, các chủ trang trại ở huyện Thanh Ba, các lò giết mổ thuộc huyện Thanh Ba đã tận tình giúp đỡ tôi trong suốt quá trình thực hiện đề tài.

Nhân dịp này tôi cũng gửi lời cảm ơn tới gia đình, bạn bè, người thân, những người đã động viên, giúp đỡ tôi trong suốt thời gian qua.

Học viên

Trịnh Văn Tuấn

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vi
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ.....	vii
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu của đề tài	2
3. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	2
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU.....	3
1.1. Đặc điểm sinh sản của lợn nái.....	3
1.1.1. Cấu tạo cơ quan sinh dục cái.....	3
1.1.2. Đặc điểm sinh lý sinh dục lợn cái	7
1.2. Một số hiểu biết về quá trình viêm	20
1.2.1. Khái niệm viêm	20
1.2.2. Hậu quả của phản ứng tuần hoàn và phản ứng tế bào trong viêm	20
1.3. Những bệnh thường gặp ở cơ quan sinh dục lợn nái	21
1.3.1. Viêm âm môn, tiền đình và âm đạo (Vulvitis, Vestibuliti et vaginitis puerperalis)	21
1.3.2. Viêm cổ tử cung (Cervicitis).....	22
1.3.3. Viêm tử cung.....	23
1.3.4. Các bệnh ở buồng trứng	27
1.4. Tình hình nghiên cứu bệnh viêm tử cung lợn trên thế giới và Việt Nam	29
1.4.1. Thế giới	30
1.4.2. Việt Nam	31
1.5. Nguồn gốc đặc điểm của hai giống lợn Landrace và Yorkshire.....	33
1.5.1. Giống lợn Landrace.....	33

1.5.2. Giồng lợn Yorkshire	33
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	35
2.1. Đối tượng nghiên cứu	35
2.2. Địa điểm và thời gian nghiên cứu	35
2.2.1. Địa điểm nghiên cứu	35
2.2.2. Thời gian nghiên cứu	35
2.3. Nội dung nghiên cứu	35
2.3.1. Xác định một số chỉ tiêu sinh sản	35
2.3.2. Xác định một số bệnh thường gặp ở cơ quan sinh dục cái	35
2.3.3. Thử nghiệm một số phác đồ điều trị bệnh viêm đường sinh dục	36
2.4. Phương pháp nghiên cứu	36
2.4.1. Xác định một số chỉ tiêu sinh sản ở lợn nái	36
2.4.2. Xác định bệnh thường gặp trên cơ quan sinh dục của lợn nái	36
2.4.3. Phân lập giám định thành phần và tính miễn cảm với một số thuốc kháng sinh và hóa học trị liệu của vi khuẩn trong dịch viêm đường sinh dục lợn nái	37
2.4.4. Thử nghiệm phác đồ điều trị bệnh viêm đường sinh dục ở lợn	40
2.4.5. Phương pháp xử lý số liệu	40
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	43
3.1. Kết quả nghiên cứu xác định một số chỉ tiêu sinh sản lợn nái ngoại	43
3.1.1. Tuổi phối giống lần đầu của lợn cái	43
3.1.2. Tuổi đẻ lứa đầu	45
3.1.3. Thời gian mang thai	47
3.1.4. Khoảng cách lứa đẻ	48
3.1.5. Thời gian động dục lại sau khi cai sữa	49
3.2. Kết quả nghiên cứu một số bệnh thường gặp ở cơ quan sinh dục cái trên lợn sinh sản nuôi tại huyện Thanh Ba, tỉnh Phú Thọ	51
3.2.1. Tỷ lệ lợn nái mắc bệnh viêm đường sinh dục	51
3.2.2. Tỷ lệ bệnh ở các bộ phận cơ quan sinh dục cái	55

3.13. Kết quả phân lập và giám định thành phần vi khuẩn trong dịch âm đạo, tử cung lợn nái bình thường và bệnh lý	61
3.4. Kết quả xác định tính miễn cảm của các vi khuẩn phân lập được từ dịch viêm đường sinh dục lợn nái với một số thuốc kháng sinh và hoá học trị liệu	64
3.5. Kết quả xác định tính miễn cảm của tập đoàn vi khuẩn có trong dịch viêm đường sinh dục của lợn nái với một số thuốc kháng sinh và hoá học trị liệu	65
3.6. Kết quả một số phác đồ điều trị bệnh viêm đường sinh dục của lợn nái ngoại tại huyện Thanh Ba, tỉnh Phú Thọ	67
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ	71
1. Kết luận	71
2. Đề nghị	72
TÀI LIỆU THAM KHẢO	73

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1: Phân biệt các thể viêm tử cung.....	26
Bảng 2.1: Kháng sinh chuẩn với tính miễn cảm của vi khuẩn.....	39
Bảng 3.1: Tuổi phối giống lần đầu của hai giống lợn.....	43
Bảng 3.2: Tuổi đẻ lứa đầu của hai giống lợn	45
Bảng 3.3: Thời gian mang thai của hai giống lợn.....	47
Bảng 3.4: Khoảng cách giữa các lứa đẻ của hai giống lợn	48
Bảng 3.5: Thời gian động dục lại sau khi cai sữa của hai giống lợn	50
Bảng 3.6: Tỷ lệ mắc bệnh viêm đường sinh dục lợn nái tại 3 xã	51
Bảng 3.7. Tỷ lệ mắc bệnh viêm đường sinh dục theo giống lợn	52
Bảng 3.8: Tỷ lệ mắc bệnh viêm đường sinh dục theo lứa đẻ.....	53
Bảng 3.9: Tỷ lệ mắc bệnh viêm đường sinh dục theo mùa vụ.....	55
Bảng 3.10: Tỷ lệ bệnh ở các bộ phận cơ quan sinh dục cái (n=32).....	56
Bảng 3.11: Tỷ lệ các bệnh ở tử cung lợn nái (n = 20)	58
Bảng 3.12: Tỷ lệ các thể bệnh ở buồng trứng lợn nái (n=7).....	60
Bảng 3.13: Thành phần vi khuẩn có trong dịch âm đạo, tử cung lợn nái bình thường và bệnh lý.....	62
Bảng 3.14: Kết quả xác định tính miễn cảm của các vi khuẩn phân lập được từ dịch viêm đường sinh dục lợn nái với một số thuốc kháng sinh và hoá học trị liệu	64
Bảng 3.15: Kết quả xác định tính miễn cảm của tập đoàn vi khuẩn có trong dịch viêm đường sinh dục của lợn nái với một số thuốc kháng sinh và hoá học trị liệu	66
Bảng 3.16: Kết quả điều trị bệnh viêm đường sinh dục và khả năng sinh sản của lợn nái sau khi lành bệnh.....	68

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1: Tuổi phối giống lần đầu của hai giống lợn.....	44
Biểu đồ 3.2: Tuổi đẻ lứa đầu của hai giống lợn.....	46
Biểu đồ 3.3: Khoảng cách giữa các lứa đẻ của hai giống lợn.....	49

DANH MỤC CÁC CỤM TỪ VIẾT TẮT

Stt	: Số thứ tự
Cs	: cộng sự
Nxb	: Nhà xuất bản
TT	: Thẻ trọng
Đvt	: Đơn vị tính